

Profesor Józef FOLWARCZNY

8 listopada 1994 r. zmarł Profesor Józef FOLWARCZNY. Nauka Polska i Politechnika Śląska utraciły wybitnego profesora i wielce zasłużonego nauczyciela akademickiego.

Józef FOLWARCZNY urodził się 1 kwietnia 1919 roku w Szumbarku na Zaolziu w rodzinie górniczej. Po ukończeniu szkoły średniej w 1939 r. rozpoczął pracę w Państwowym Instytucie Telekomunikacyjnym w Warszawie, kierowanym przez prof. Groszkowskiego. Po 17 września 1939 r. dostaje się do niewoli i zostaje osadzony w obozie Pawliszczew Bor. Jako mieszkaniec Zaolzia unika losu Katynia dzięki przekazaniu Go Niemcom. W czasie okupacji pracuje w charakterze technika w Gliwicach oraz w Bytomiu.

Studia wyższe rozpoczął w październiku 1945 roku na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, które ukończył w 1950 roku uzyskując dyplom magisterski na specjalności energetycznej tego Wydziału. W latach 1949–52 pracował w przemyśle węglowym (kopalnie: „Anna” w Pszowie i „Marcel” w Radlinie).

W marcu 1952 roku rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną na stanowisku asystenta w Katedrze Teorii Maszyn Ciepłych, kierowanej przez prof. Stanisława OCHEŃDUSZKĘ. W latach 1957–58 przebywał na stażu naukowym w Moskiewskim Instytucie Energetycznym.

W roku 1960 uzyskał stopień doktora nauk technicznych na podstawie rozprawy pt. „Podobieństwo termodynamiczne dla przepływu laminarnego w prostym kanale kołowym”, a niespełna dwa lata później przedstawił rozprawę habilitacyjną na temat „Kontroli procesu wypalania klinkieru cementowego”, która była podstawą uzyskania stopnia doktora habilitowanego i stanowiska docenta. W roku 1973 uzyskał tytuł profesora.

Związany z Wydziałem Mechanicznym Energetycznym od dnia jego powstania nie szczędził sił w pracy organizacyjnej tego Wydziału. W latach 1971–1975 i 1981–85 był przez cztery kadencje dziekanem, a w latach 1966–71 prodziekanem tego Wydziału. W latach 1978–81 prof. FOLWARCZNY pełnił funkcję kierownika Studium Doktoranckiego przy Wydziale Mechanicznym Energetycznym. W latach 1971–79 był zastępcą dyrektora Instytutu Techniki Ciepłej do spraw naukowych. Był wychowawcą i nauczycielem ponad 35 roczników inżynierów energetyków, promotorem pięciu przewodów doktorskich, autorem kilkudziesięciu prac naukowo-badawczych dla przemysłu. Z ważniejszych jego prac należy wymienić:

- Nowe ujęcie zagadnienia adiabatycznego przepływu gazu w przewodzie rurowym. (współautor St. Ocheńduszko). Materiały Międzynar. Konferen. Uczeln. Techn., Praha 1958,
- Kontrola złożonych procesów spalania. Archiwum Budowy Maszyn. T 11, 1964,
- Zwiąże równania kontroli procesu spalania w piecach przemysłowych. Zeszyty Naukowe Pol. Śl. ENERGETYKA nr 117, Gliwice 1964,
- Die Bedeutung der Molierschen Kennzahlen für die Kontrolle von Verbrennungsprozessen. Mater. Konf. Uniwersytetu Techn. w Dreźnie, 1964,
- Wpływ zawartości CO₂ w powietrzu na wyniki bilansowania spalania. Materiały Sympozjum IV Wydz. PAN, Zawoja 1967,
- O dowolności definiowania liczb kryterialnych w bilansowaniu procesów chemicznych. Mater. V Symp. Termod. Techn., Częstochowa 1968,
- Analiza procesu syntezy węgla krzemu. Dokument. Nauk. Bibl. Gł. Pol. Śl. Gliwice 1969,
- Badania nad przydatnością opałową paliw stałych. Mater. VIII Zjazdu Termodynamików, Krościenko 1972,
- Prawdopodobny przebieg adiabaty dynamicznej. Mater. IX Zjazdu Termod., Rzeszów–Polańczyk 1975,
- Nowa metoda sporządzania bilansu energii procesu wytwarzania klinkieru portlandzkiego, Cz. I i II. Cement, Wapno, Gips, nr 11 i 12, Kraków 1983,

-
- Zależność współczynników Van der Waalsa od parametrów termicznych płynu. Mater. XIII Zjazdu Termod., Częstochowa–Kozubnik 1987,
  - Wczesne wykrywanie zagrożenia pożarowego w kopalniach węgla kamiennego (wraz ze współczynnikami). Zeszyty Nauk. ENERGETYKA, nr 106, Gliwice 1990.

W uznaniu zasług w zakresie pracy naukowej, organizacyjnej i dydaktyczno-wychowawczej Profesor FOLWARCZNY był wyróżniony licznymi odznaczeniami i nagrodami, m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką Zasłużonego dla Województwa Katowickiego, Odznaką Zasłużony dla Politechniki Śląskiej.

Pozostając na emeryturze przebywał ciągle w Instytucie Techniki Ciepłej Pol. Śl. uczestnicząc aktywnie w pracach Instytutu. Odszedł nagle w pełni zapału i pomysłów do pracy naukowej.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!